

OBSAH

PETR FIALA, MARKÉTA PITROVÁ

Výzkum rozšiřování ES/EU: východiska, přístupy, možnosti	9
Souvislost „procesu integrace“ a „procesu rozšiřování“	10
Fáze rozšiřování ES/EU	11
Obecné faktory rozšiřování	11
Specifika východního rozšíření	13
Charakteristiky východního rozšíření	14
Výhody a rizika aktérů a účinky rozšíření	16

I. REALIZOVANÁ ROZŠÍŘENÍ ES/EU

ZDENĚK SYCHRA

1. První rozšíření: Velká Británie, Irsko, Dánsko	21
1.1. Úvod	22
1.2. Velká Británie	26
1.2.1. První britská žádost	27
1.2.2. Druhá britská žádost	30
1.2.3. Změna francouzského postoje	32
1.2.4. Přístupová vyjednávání	33
1.2.5. Britský problém	36
1.3. Irsko	38
1.4. Dánsko	40
1.5. Závěr	43

PETR SVAČINA

2. Druhé rozšíření: Řecko	48
2.1. Úvod	48
2.2. Řecko v evropském prostoru	49
2.3. První etapa vztahů Řecka a ES – asociace (1959–1974)	49
2.3.1. Jednání o asociační dohodě	49
2.3.2. Charakter asociační dohody	50

2.4. Vnitropolitický vývoj v Řecku (1967–1981)	51
2.4.1. <i>Vojenská diktatura a zmrazení asociační dohody</i>	51
2.4.2. <i>Návrat k demokracii a urychlení vstupu do ES</i>	52
2.4.3. <i>Evropská otázka jako konfliktní téma řecké politické scény</i>	53
2.5. Řecká žádost z pohledu Komise a členských zemí ES	54
2.5.1. <i>Stanovisko Komise</i>	54
2.5.2. <i>Postoje některých členských zemí</i>	55
2.6. Vyjednávací proces (1976–1979)	57
2.6.1. <i>Pozice ES</i>	57
2.6.2. <i>Pozice Řecka</i>	57
2.6.3. <i>Problémové oblasti</i>	58
2.6.4. <i>Podpis dohody a ratifikační proces</i>	59
2.7. Řecko jako člen ES/EU	59
2.7.1. <i>Řecká administrativa a evropská integrace</i>	59
2.7.2. <i>Vliv členství na vnitropolitickou situaci Řecka</i>	60
2.7.3. <i>Postoj Řecka k prohlubování evropské integrace</i>	62
2.8. Ekonomické důsledky členství Řecka v ES/EU	63
2.9. Závěr	64

ONDŘEJ KRUTÍLEK

3. Třetí rozšíření: Španělsko, Portugalsko	67
3.1. Úvod	67
3.2. Španělsko	67
3.2.1. <i>Předvstupní pozice Španělska</i>	67
3.2.2. <i>Španělská žádost o členství ve Společenství</i>	68
3.2.3. <i>Politické otázky vstupu</i>	69
3.2.4. <i>Ekonomické otázky vstupu</i>	70
3.2.5. <i>Stanovisko Komise</i>	70
3.3. Portugalsko	73
3.3.1. <i>Předvstupní pozice Portugalska</i>	73
3.3.2. <i>Portugalská žádost o členství</i>	74
3.3.3. <i>Politické otázky vstupu</i>	75
3.3.4. <i>Ekonomické otázky vstupu</i>	75
3.3.5. <i>Stanovisko Komise</i>	75
3.4. Vstup Španělska a Portugalska	77
3.4.1. <i>Přechodná období</i>	77
3.4.2. <i>Záležitosti rozpočtu a pomoc ze strukturálních fondů</i>	78

3.4.3. Změny v institucionální struktuře	79
3.4.4. Prohlubování a rozšiřování	79
3.5. Důsledky přistoupení zemí Pyrenejského poloostrova	80
3.5.1. Politické dopady	80
3.5.2. Ekonomické dopady	81
3.6. Závěr	82

PETR KANIOK

4. Čtvrté rozšíření: Rakousko, Finsko, Švédsko	88
4.1. Úvod	88
4.2. Jednání o vstupu	90
4.2.1. Rakousko	92
4.2.2. Finsko	93
4.2.3. Švédsko	94
4.2.4. Norsko	95
4.3. Referenda	96
4.3.1. Rakousko	98
4.3.2. Finsko	99
4.3.3. Švédsko	100
4.3.4. Norsko	102
4.4. Závěr	104

II. VÝCHODNÍ ROZŠÍŘENÍ EU

IVO PŘIKRYL

5. Strategie a nástroje východního rozšíření	111
5.1. Úvod	111
5.2. Cíl rozšiřování a některé teoretické strategie jeho dosažení	113
5.2.1. Fáze utváření vztahů mezi Společenstvím a zeměmi SVE	113
5.2.2. Vybrané strategie rozšiřování	113
5.3. Nástroje rozšiřování	118
5.3.1. Specifika nástrojů východního rozšíření	118
5.3.2. Uplatnění nástrojů v kontextu realizace strategie rozšiřování	119
5.4. Závěr	132

PAVEL MOLEK

6. Lucemburská skupina: Polsko, Česká republika, Maďarsko, Slovinsko, Estonsko, Kypr, (Turecko)	136
6.1. Úvod	136
6.2. Polsko	136
6.3. Česká republika	139
6.4. Maďarsko	141
6.5. Slovinsko	143
6.6. Estonsko	144
6.7. Kypr	146
6.8. Turecko	147

MICHAL NEŠPOR

7. Helsinská skupina: Bulharsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Rumunsko, Slovensko	151
7.1. Úvod	151
7.2. Bulharsko	151
7.3. Litva	153
7.4. Lotyšsko	155
7.5. Malta	156
7.6. Rumunsko	158
7.7. Slovensko	160

PETR FIALA, MARKÉTA PITROVÁ

8. Institucionální limity rozšiřování EU	164
8.1. Dopad rozšiřování ES/EU na orgány Společenství	164
8.2. Reformy institucionální struktury Společenství	167
8.3. Specifika evropské institucionální struktury	170
8.4. Mezivládní konference 2000	172
8.5. Smlouva z Nice	173
8.6. Přetrvávající problémy institucionální reformy	178
Seznam pramenů	183
Seznam zkratk	190